

ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

Γενικό Διδακτικό Σενάριο

ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

1.ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος διδακτικού σεναρίου: Λέξεις, χρώματα και αριθμοί στου Χειμώνα την αυλή!

Δημιουργός: ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Βαθμίδα - Πλαίσιο- Τμήμα:

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση - Νηπιαγωγείο

Αριθμός παιδιών και χαρακτηριστικά: 24 μαθητές/τριες (13 κορίτσια-11 αγόρια),τα 15 είναι νήπια και τα 9 προνήπια

-Ιδιαιτερότητες πλαισίου-ομάδας παιδιών: 4 παράλληλη στήριξη, 3 Τμ. Εντ., 1 παιδί αλλοεθνές (δεν γνωρίζει ελληνικά)

Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές και σύνδεση με ΠΣ

Προσχολική Εκπαίδευση	
Βασικές Ικανότητες που αναμένεται να αναπτυχθούν	Βασικό Θεματικό πεδίο - Θεματική ενότητα: A.1 Γλώσσα A.1.1 Προφορική Επικοινωνία A.1.2 Γραπτή Επικοινωνία
Γνώσεις	• μέσα και τρόποι μετάδοσης νοήματος-πληροφορίας • σκέψεις και συναισθήματα που δημιουργούν τα κείμενα στους αποδέκτες
• Δεξιότητες	• επιλογή, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών για την κατανόηση και την παραγωγή νοήματος, • χρήση κατάλληλων εργαλείων και μέσων για δημιουργική έκφραση και αποτελεσματική επικοινωνία νοημάτων

• Στάσεις	• κριτική αντιμετώπιση της πληροφορίας • διάθεση εξοικείωσης με διάφορα επικοινωνιακά εργαλεία και εκφραστικά μέσα για την ενίσχυση της ικανότητας κατανόησης και αποτελεσματικής μετάδοσης των νοημάτων • ωφέλιμη και βέλτιστη χρήση των εργαλείων και των μέσων παραγωγής και επικοινωνίας νοήματος
Εμπλεκόμενα Θεματικά Πεδία - Θεματικές Ενότητες: • Α. Παιδί και Επικοινωνία Α.2 ΤΠΕ Α.2.1 Γνωριμία και Επικοινωνία με τις ΤΠΕ • Β. Παιδί, Εαυτός και Κοινωνία Β.2 Κοινωνικές Επιστήμες Β.2.2 Σχέση με το φυσικό και δομημένο περιβάλλον • Γ. Παιδί και Θετικές Επιστήμες Γ.1 Μαθηματικά Γ.1.2 Αριθμοί Πράξεις και Άλγεβρα • Δ. Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση Δ.1 Κινητική Αγωγή Δ.1.1 Σώμα και Κίνηση Δ.2 Τέχνες Δ.2.1 Εικαστικές Τέχνες	

Επιπρόσθετα εμπλέκεται το Πρόγραμμα Σπουδών “Περιβάλλον και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη” του Νηπιαγωγείου ειδικότερα η θεματική της *Κλιματικής Αλλαγής (Καιρός, Κλίμα, Κλιματικός παράγοντας, Κλιματικό στοιχείο, Υπερθέρμανση του πλανήτη, Περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις κ.λπ.)*

Ν6. Κλιματική Αλλαγή	<i>Εποχές και καιρικά φαινόμενα:</i> <i>Ηλιοφάνεια, συννεφιά, βροχή, χιονόπτωση, άνεμος</i> <i>Εποχικές δραστηριότητες</i>	<i>Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:</i> 1ο Επίπεδο: Θεμελιώδεις γνώσεις • Να παρατηρούν τα καιρικά φαινόμενα κάθε εποχής. 2ο Επίπεδο: Εντοπισμός ζητήματος/ προβλήματος • Να συνδέσουν τις εποχές με την εκδήλωση των καιρικών φαινομένων. • Να παρατηρήσουν τις αλλαγές στη φύση καθώς εναλλάσσονται οι εποχές. • Να συνδέσουν τις τέσσερις εποχές με τις αλλαγές στην καθημερινή ζωή τους.

Χρονικός προσδιορισμός

-Ημερολογιακή τοποθέτηση στο σχολικό έτος: Η υλοποίηση του σεναρίου αναφέρεται στο δεύτερο τρίμηνο προγραμματισμού, όπου τα παιδιά έχουν συγκροτήσει ομάδες εργασίας, συνεργάζονται μεταξύ τους αλλά και με την νηπιαγωγό και έχουν κατακτήσει στρατηγικές αλληλεπίδρασης, επικοινωνίας και επίλυσης προβλήματος.

- Εκτιμώμενος χρόνος-διάρκεια σε ημέρες: Το σενάριο θα πραγματοποιηθεί σε 4 εβδομάδες, δύο φορές την εβδομάδα και ανάλογα με το ενδιαφέρον των παιδιών. Οι δραστηριότητες που έχουν σχεδιαστεί ενδέχεται να ξεπεράσουν τη μία διδακτική ώρα.

2. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Ως προς τις προαπαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες, τα παιδιά αναμένεται να:

Γνώσεις:

- γνωρίζουν βασικά χαρακτηριστικά του χειμώνα και να είναι σε θέση να τον διαχωρίσουν από τις άλλες εποχές.
- αναγνωρίζουν τι ξέρουν και τι θέλουν να μάθουν.
- αναγνωρίζουν μέσα ενημέρωσης και πηγές πληροφόρησης.

Δεξιότητες:

- Συμμετέχουν σε ομάδες παιχνιδιού, καθηκόντων και εργασίας και εφαρμόζουν κανόνες και στρατηγικές συνεργασίας.
- Διευκολύνουν την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία με βάση τους στόχους και το πλαίσιο αυτής.
- Εκτελούν απλές λειτουργίες/ενέργειες των ΤΠΕ για την ολοκλήρωση εργασιών/δραστηριοτήτων.

3. ΣΚΟΠΟΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ - ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός:

Να γνωρίσουν τα παιδιά την εποχή του χειμώνα και όλες τις αλλαγές που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια του, με εργαλεία τη γλώσσα, τα μαθηματικά, τις τέχνες και τις ΤΠΕ.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Γνωστικό Αντικείμενο: Προσχολική	
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικό Θεματικό πεδίο - Θεματική ενότητα: Α.1 Γλώσσα Α.1.1 Προφορική Επικοινωνία Α.1.2 Γραπτή Επικοινωνία

Γνώσεις	• Να αναγνωρίζουν λεξιλόγιο (λειτουργικό λεξιλόγιο, λεξιλόγιο με λέξεις υψηλής συχνότητας χρήσης, ορολογία γνωστικών αντικειμένων) που συναντάται σε προφορικά κείμενα και σε διάφορα επικοινωνιακά πλαίσια Α1.1(i). Να διακρίνουν τα διαφορετικά είδη προφορικών κειμένων (αφηγήσεις, περιγραφές, ανασκοπήσεις, ανακοινώσεις, οδηγίες, αναφορές) Α1.1(i). Να αναγνωρίζουν ότι ο προφορικός λόγος αποτελεί ένα σύστημα που απαρτίζεται από επιμέρους γλωσσικές μονάδες (φωνολογικές, μορφολογικές) Α1.1(ii). • Να αναγνωρίζουν σε ένα γραπτό κείμενο τους σημειωτικούς τρόπους που συνενεργούν για τη δημιουργία νοήματος Α1.2 (i). Να διακρίνουν τα διάφορα είδη των γραπτών κειμένων με βάση τον σκοπό που εξυπηρετούν και να αναγνωρίζουν στοιχεία της δομής τους (π.χ. θέμα, πλοκή κτλ. σε ένα αφηγηματικό κείμενο, τη δομή αίτιο-αποτέλεσμα σε ένα πληροφοριακό επεξηγηματικό κείμενο κτλ.) Α1.2 (i). Να παρατηρούν τη φορά ανάγνωσης σε γραπτά κείμενα Να αναγνωρίζουν έννοιες και χαρακτηριστικά των έντυπων ή ψηφιακών κειμένων και βιβλίων (π.χ. τίτλος, συγγραφέας, εξώφυλλο, οπισθόφυλλο) Α1.2(iii).
Δεξιότητες	• Να κάνουν περιγραφές με λογική σειρά και συνέπεια Α1.1 (i). Να παράγουν και να αναδηγούνται κείμενα Α1.1(i). Να αποκωδικοποιούν, να διατυπώνουν και να συνοψίζουν επιχειρήματα για την τεκμηρίωση απόψεων Α1.1(i). Να αναλύουν τον προφορικό λόγο σε επιμέρους φωνολογικές μονάδες/οντότητες, όπως είναι οι λέξεις, οι συλλαβές και τα φωνήματα, και να τις χειρίζονται συνειδητά Α1.1(ii). Να αναλύουν τις λέξεις σε μορφήματα και να συνδυάζουν μορφήματα, σύμφωνα με τους κανόνες της γλώσσας, ώστε να παράγουν νέες λέξεις Α1.1(ii). • Να περιγράφουν τη βασική ιδέα του γραπτού κειμένου συνοψίζοντας πληροφορίες ή συνάγοντας συμπεράσματα Α1.2(i). Να προβλέπουν το περιεχόμενο του κειμένου και να ζητούν διευκρινίσεις για σημεία που δεν κατανοούν Α1.2(i). Να ερμηνεύουν πληροφορίες στα κείμενα με βάση τις δικές τους ιδέες και τα προσωπικά τους βιώματα Α1.2(i).
Στάσεις	• Να εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους Α1.1(i). Να υιοθετούν κριτική στάση απέναντι σε πληροφορίες και σε απόψεις των άλλων Α1.1 (i). Να υιοθετούν τους κανόνες/αρχές που διέπουν τη γλώσσα ως δομή και ως σύστημα επικοινωνίας Α1.1 (i) • Να απολαμβάνουν την ανάγνωση βιβλίων και διαφορετικών γραπτών κειμένων Α1.2(i). Να θεωρούν την αφήγηση και τα άλλα είδη γραπτών κειμένων ως μέσο προσωπικής έκφρασης και ερμηνείας του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντος Α1.2(i). Να επιδίδονται σε πρακτικές ολικής, προσποιητής και συμμετοχικής ανάγνωσης Α1.2 (i). Να υιοθετούν κριτική στάση στο περιεχόμενο των γραπτών κειμένων Α1.2 (i).
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Εμπλεκόμενα Θεματικά Πεδία-Θεματικές Ενότητες Α. Παιδί και Επικοινωνία Α.2 ΤΠΕ Α.2.1 Γνωριμία και Επικοινωνία με τις ΤΠΕ Β. Παιδί, Εαυτός και Κοινωνία Β.2 Κοινωνικές Επιστήμες Β.2.2 Σχέση με το φυσικό και δομημένο περιβάλλον Γ. Παιδί και Θετικές Επιστήμες Γ.1 Μαθηματικά Γ.1.2 Αριθμοί Πράξεις και Άλγεβρα Δ. Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση Δ.1 Κινητική Αγωγή Δ.1.1 Σώμα και Κίνηση Δ.2 Τέχνες Δ.2.1 Εικαστικές Τέχνες
Γνώσεις	• Να αναγνωρίζουν τις ΤΠΕ με βάση τα χαρακτηριστικά και τον σκοπό λειτουργίας τους Α2.1(i). Να αναγνωρίζουν βασικές μορφές ψηφιακής πληροφορίας (κείμενο, εικόνα, ήχος) Α2.1(i). • Να προσδιορίζουν τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος ξεκινώντας από το οικείο περιβάλλον τους Β2.2(i). • Να αντιλαμβάνονται ότι μια ποσότητα αντικειμένων παραμένει ποσοτικά η ίδια, παρά τη διαφορετική διεύθυνση των στοιχείων της στον χώρο (διατήρηση του αριθμού) Γ1.2 (i). Να προσδιορίζουν την πληθικότητα ενός

	συνόλου αριθμών (πόσοι αριθμοί είναι;) Γ1.2 (i). Να αντιλαμβάνονται ότι στην απαρίθμηση μιας ακολουθίας αριθμών, ο τελευταίος αριθμός δηλώνει την πληθικότητα Γ1.2(i). • Να αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και δυνατότητες που απαιτούνται για την πραγματοποίηση των βασικών κινητικών δεξιοτήτων (σώμα, χώρος, τρόπος, σχέση/συνδυασμός) Δ1.1 (ii) • Να διακρίνουν τα μέσα που τους είναι χρήσιμα για τη σύνθεση μίας εικαστικής δημιουργίας Δ2.1(i) Να αναγνωρίζουν τη συμβολή όλων των αισθήσεων για τη σύνθεση μιας καλλιτεχνικής δημιουργίας Δ2.1(i)
Δεξιότητες	• Να εκτελούν απλές λειτουργίες/ενέργειες των ΤΠΕ για την ολοκλήρωση εργασιών/ δραστηριοτήτων Α2.1(ii). • Να περιγράφουν τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος και να βρίσκουν πληροφορίες που χρειάζονται για μια περιοχή ή διαδρομή Β2.2(i). • Να απαριθμούν λεκτικά (απαγγέλλουν/ εκφωνούν), να διαβάζουν και να γράφουν αριθμούς από το 0 (ή από άλλο σημείο έναρξης) μέχρι το 5 και αντίστροφα, χρησιμοποιώντας λέξεις και σύμβολα Γ1.2(i) Να καταμετρούν αντικείμενα από το υλικό της τάξης ή αντικείμενα από κάρτες ή εικόνες ή άλλες μορφές συμβολικής αναπαράστασης μέχρι το 5. Γ1.2 (i). Να διατάσσουν ποσότητες και αριθμούς χρησιμοποιώντας την αριθμογραμμή Γ1.2(i). • Να χρησιμοποιούν τις δυνατότητες των μελών του σώματος για να κινηθούν και να ανταποκριθούν στα ερεθίσματα του περιβάλλοντος Δ1.1(i). • Να δημιουργούν πρωτότυπα έργα ως απόκριση σε σένα ερέθισμα (μουσική, πίνακας ζωγραφικής, κτλ.), συνδυάζοντας υλικά με δημιουργικό τρόπο. Δ2.1(i). Να παρατηρούν ένα έργο τέχνης και να κάνουν υποθέσεις για το περιεχόμενό του Δ2.1(ii). Να συσχετίζουν προσωπικές εμπειρίες και συναισθήματα που προκύπτουν από τη θέαση ενός έργου τέχνης Δ2.1(ii).
Στάσεις	• Να εκτιμούν τις διαφορετικές χρήσεις των ΤΠΕ, ώστε να μπορούν να ικανοποιήσουν καθημερινές ανάγκες Α2.1(i). Να τηρούν κανόνες ασφαλούς/ορθής χρήσης των ΤΠΕ. Α2.1(i). • Να κινητοποιούνται και να συμβάλλουν θετικά στο ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος Β2.2(i και ii). • Να εκτιμούν τη γνώση των αριθμών και τη σημασία της καταμέτρησης σε καθημερινές καταστάσεις Γ1.2(i). • Να σέβονται τον προσωπικό χώρο των άλλων και να συνεργάζονται για να ικανοποιήσουν κινητικούς στόχους Δ1.1(i). • Να αντιμετωπίζουν με φαντασία και δημιουργικότητα τη διαδικασία σύνθεσης ενός έργου τέχνης Δ2.1(i).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Το συγκεκριμένο διδακτικό σενάριο στηρίζεται στη διδασκαλία των 5Ε, σύμφωνα με το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για την Προσχολική Εκπαίδευση του 2022. Καθ' όλη τη διάρκεια της ανάπτυξης των δραστηριοτήτων τα νήπια θα ενθαρρύνονται, μέσω της κινητοποίησης του ενδιαφέροντός τους, να συμμετέχουν ενεργά, σύμφωνα με τις αρχές της βιωματικής και συνεργατικής μάθησης. Οι προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των παιδιών έχουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της διδασκαλίας, η οποία βασίζεται στην αλληλεπίδραση και τη διάδραση μεταξύ παιδιών, εκπαιδευτικών και περιβάλλοντος. Οι δραστηριότητες θα αναπτύσσονται στο κέντρο συζήτησης με την ολομέλεια της τάξης αλλά θα χωρίζονται και σε ομάδες, σύμφωνα με τις αρχές της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας.

Η σύσταση των ομάδων θα δημιουργείται ανάλογα την περίπτωση κάθε φορά, είτε τυχαία είτε από επιλογή της εκπαιδευτικού ή των παιδιών.

5.1 Μαθησιακά πλαίσια:

A. Διερευνήσεις

- Είδος Διερεύνησης: Θεματική προσέγγιση
- Τίτλος: Χειμώνας

B. Άλλα μαθησιακά πλαίσια που αξιοποιούνται:

Ανεστραμμένη Τάξη: Τα κέντρα μάθησης θα εμπλουτιστούν με υλικά και πληροφορίες που θα φέρουν τα παιδιά από το σπίτι τους, με τη βοήθεια των γονέων τους.

Οργανωμένο παιχνίδι: Το οργανωμένο παιχνίδι θα χρησιμοποιηθεί στην τέταρτη φάση, αυτή του εμπλουτισμού, με σκοπό την εμπέδωση του τρόπου που σχηματίζονται οι σύνθετες λέξεις (Δραστηριότητα 1) και την εξάσκηση στην απαρίθμηση, καταμέτρηση και αντιστοίχιση αριθμού και πλήθους αντικειμένων (Δραστηριότητα 2).

5.2 Τεχνικές Αξιολόγησης:

1. Φύλλο αυτοαξιολόγησης: Τα παιδιά συμπληρώνουν φύλλο αυτοαξιολόγησης, στο οποίο καταγράφουν στοιχεία για την πορεία του διδακτικού σεναρίου και για τις γνώσεις που αποκόμισαν.
2. Παιδαγωγική Τεκμηρίωση: Συλλέγεται φωτογραφικό και έντυπο υλικό από τη συμμετοχή των μαθητών στις δραστηριότητες.
3. Πίνακας K-W-L-H: Καταγράφεται η πορεία της μαθησιακής διαδικασίας με την ενεργό συμμετοχή των παιδιών. Το συγκεκριμένο διάγραμμα βοηθά στην εμπλοκή τους σε διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης των δραστηριοτήτων που έχουν αναπτυχθεί.

6.ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ

Α' ΦΑΣΗ-ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ Ήρθε, ήρθε ο Χειμώνας!

Δραστηριότητα 1: Ως αφόρμηση για την πραγματοποίηση του διδακτικού σεναρίου χρησιμοποιείται ένα κέντρο μάθησης, το οποίο έχει εμπλουτιστεί από τη νηπιαγωγό με εικόνες, παραμύθια και πίνακες ζωγραφικής με θέμα το χειμώνα, παιχνίδι με χιονονιφάδες κλπ. Αφού τα παιδιά τα έχουν περιεργαστεί την ώρα των ελεύθερων δραστηριοτήτων, βρισκόμαστε στην ολομέλεια και η νηπιαγωγός ζητά να της περιγράψουν τι πρόσεξαν στο συγκεκριμένο κέντρο μάθησης. Κατόπιν, κάνουμε παραλληλισμούς με τη φύση έξω και συζήτηση με πιθανές ερωτήσεις:

- Τι αγαπάς περισσότερο στο χειμώνα;
- Ποιες μεγάλες γιορτές έχουμε τον χειμώνα;
- Τι κάνουν τα φυτά/ζώα το χειμώνα;
- Αν θέλουμε να ταξιδέψουμε αυτήν την εποχή τι πρέπει να βάλουμε στη βαλίτσα μας;

- Στο σπίτι και στο σχολείο τι χρησιμοποιούμε για να ζεσταθούμε;

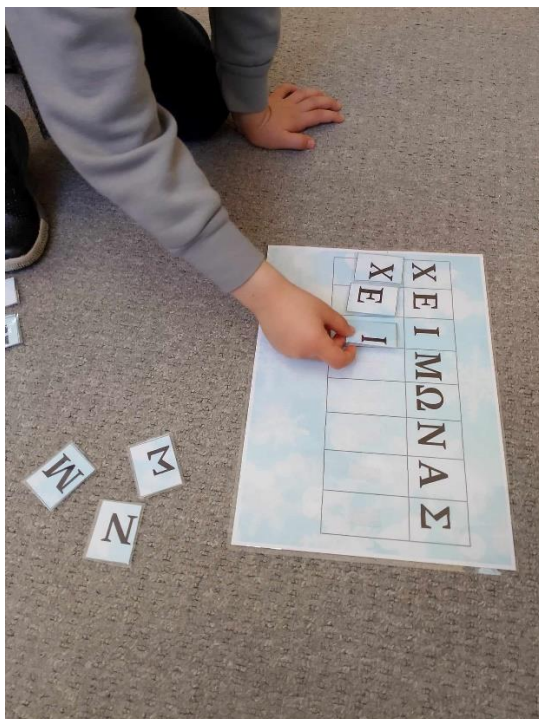
Αξιοποιώντας τον υπολογιστή της τάξης, η νηπιαγωγός δείχνει εικόνες από όλες τις εποχές και καλεί τα παιδιά να επιλέξουν με το ποντίκι μόνο τις χειμωνιάτικες εικόνες (<https://wordwall.net/el/resource/7469994/%CF%87%CE%B5%CE%B9%CE%BC%CF%89%CE%BD%CE%B1%CF%83>). Κάνουμε το ίδιο με φυσικές εικόνες και τις τοποθετούμε στον πίνακα KWLH στη στήλη K, οπότε και οπτικοποιούμε το τι γνωρίζουμε για το χειμώνα. Στη συνέχεια, κάνουμε το ιστόγραμμα με το τι θέλουμε να μάθουμε για τον χειμώνα. Τέλος, κάθε παιδί παίρνει από ένα χαρτάκι post it και ζωγραφίζει τι επιθυμεί να μάθει για τον χειμώνα και το κολλάει στον πίνακα KWLH στη στήλη W. (Want to learn). Συμφωνούμε όλοι ότι θα φέρουν από το σπίτι εικόνες και αντικείμενα του Χειμώνα, τις οποίες θα βρουν με τη βοήθεια των γονιών τους.

Δραστηριότητα 2: Πάνω στο χαλάκι του κέντρου συζήτησης τοποθετεί η νηπιαγωγός τέσσερις εικόνες: δύο πέδιλα του σκι, μια χιονονιφάδα, έναν χιονάνθρωπο και ένα τζάκι. Κάθε παιδί με τη σειρά επιλέγει σε ποια εικόνα θέλει να σταθεί και με τη συνοδεία ταμπουρίνου και ήχων από όλα τα παιδιά, όποιος στέκεται στα πέδιλα πρέπει να κάνει σκι, στη χιονονιφάδα να στροβιλίζεται σα να έχει χιονοθύελλα, στο χιονάνθρωπο να χορεύει, στο τζάκι να ζεσταίνει τα χέρια, να ξαπλώνει και να απολαμβάνει τη ζεστασιά. Όλα αυτά γίνονται σε γρήγορο ρυθμό και με ενθουσιώδη διάθεση.

Σημείωση: Τα παιδιά δείχνοντας πολύ μεγάλο ενδιαφέρον στο κέντρο μάθησης του χειμώνα, αναγνώρισαν τη λέξη και ζήτησαν να παίξουμε το παιχνίδι ανασύνθεσης του ονόματός του. Ήταν τόσο μεγάλο το ενδιαφέρον τους που κάθε γράμμα προσπαθούσαν να το "δείξουν" με τα δάχτυλά τους. Η δραστηριότητα ξεπέρασε τη μία διδακτική ώρα.

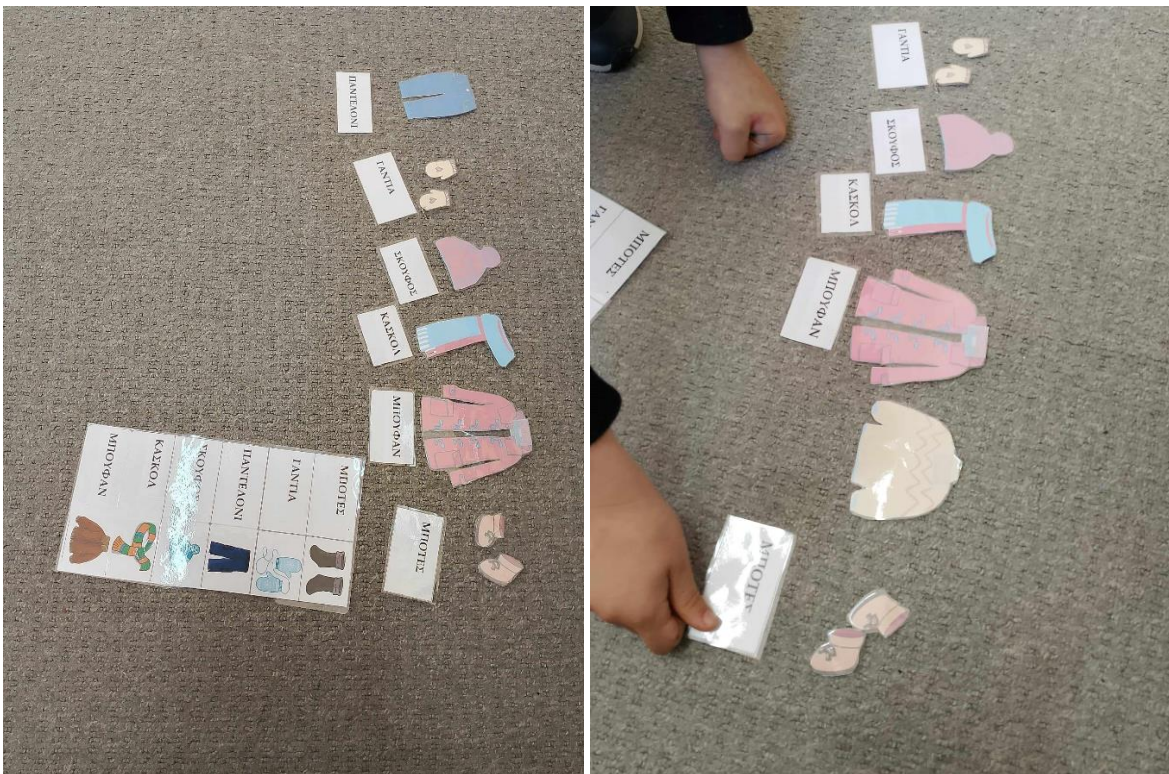
Β' ΦΑΣΗ-ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ Πέφτει χιόνι, χιόνι αφράτο!

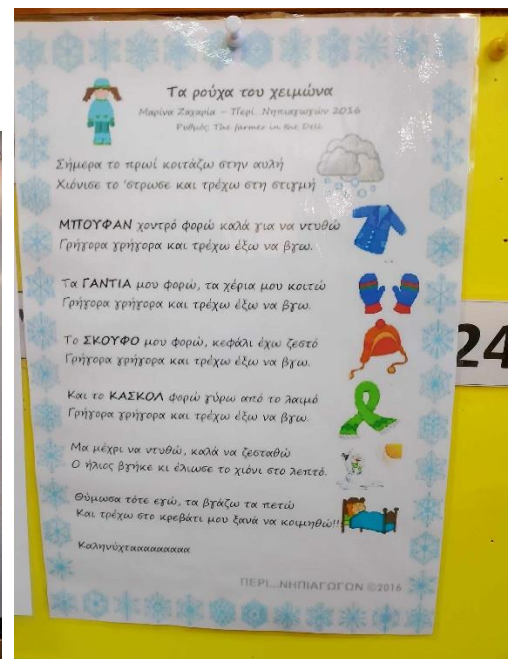
Δραστηριότητα 1: Με αφορμή τα αντικείμενα που έχουν φέρει τα παιδιά από το σπίτι, τα συγκεντρώνουμε, τα ομαδοποιούμε και εστιάζουμε στα ρούχα του χειμώνα. Η νηπιαγωγός δείχνει στα παιδιά εικόνες χειμωνιάτικων ρούχων, όπου κάθε εικόνα έχει γραμμένη και τη λέξη του ρούχου. Τα περιγράφουμε δίνοντας έμφαση στον ήχο που ακούγεται από την πρώτη φωνούλα κάθε λέξης. Κατόπιν, δίνουμε κινητές καρτέλες

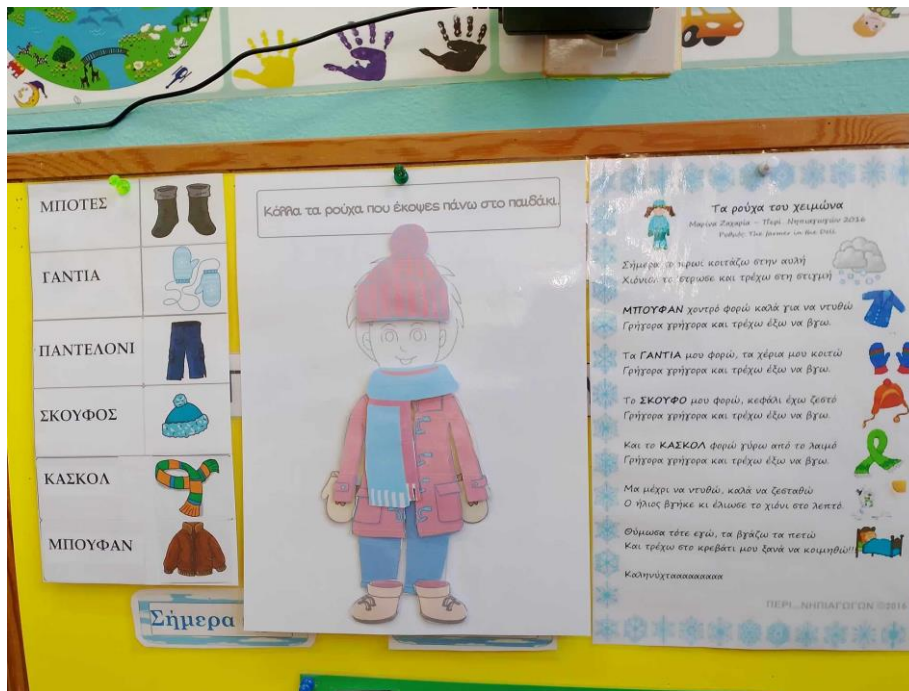
και ζητάμε από τα παιδιά να αντιστοιχίσουν τις καρτέλες με τις εικόνες, χρησιμοποιώντας ως αναφορά τη λέξη κάτω από κάθε ρούχο. Μετά, αξιοποιώντας τον υπολογιστή της τάξης παίζουμε το διαδραστικό παιχνίδι “Βάλε τα ρούχα στη ντουλάπα!”, όπου τα παιδιά καλούνται να βάλουν το χειμωνιάτικο ρούχο - λέξη στη σωστή κρεμάστρα - λέξη μέσα στην ντουλάπα χρησιμοποιώντας το ποντίκι. Έπειτα, η νηπιαγωγός διαβάζει στα παιδιά το παιχνιδιοτράγουδο “Τα ρούχα του Χειμώνα” (της συναδέλφου Μαρίνας Ζαχαρίας - Περί νηπιαγωγών 2020), βλέποντας ταυτόχρονα τις αντίστοιχες οπτικοποιημένες διαφάνειες. Στη συνέχεια, το τραγουδάμε όλοι μαζί και τα παιδιά αναπαριστούν τις κινήσεις κάθε φορά που φορούν ένα ρούχο. Στο τέλος, τα πετούν και ξαπλώνουν.

Διαδραστική δραστηριότητα <https://www.liveworksheets.com/node/6285996>

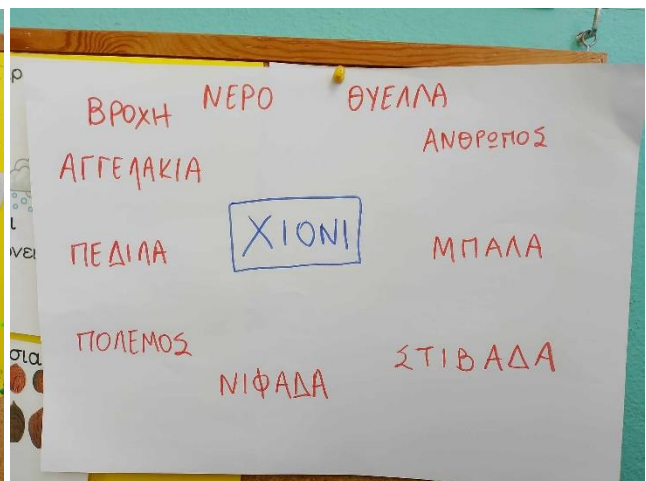
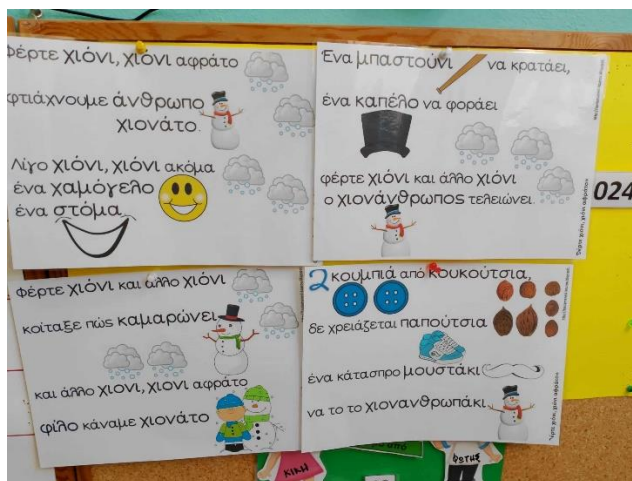
Διαδραστική δραστηριότητα <https://www.liveworksheets.com/w/el/mathimatika/559148>

Δραστηριότητα 2: Στην ολομέλεια, κάνουμε μία σύντομη αναφορά στα πράγματα που γνωρίζουμε για τον χειμώνα, εστιάζοντας στο χιόνι και τον χιονάνθρωπο. Η νηπιαγωγός έχει ετοιμάσει ένα εικονόλεξο για το χιόνι και το χιονάνθρωπο και ζητά από τα παιδιά να το διαβάσουν. Η νηπιαγωγός διαβάζει τις λέξεις, τα παιδιά “διαβάζουν” τις εικόνες μέχρι να διαβάσουμε όλο το κείμενο. Από τι είναι φτιαγμένη η λέξη χιονάνθρωπος; Ποιες άλλες λέξεις ξέρουμε που έχουν μέσα τους κρυμμένη τη λέξη χιόνι; Γίνεται καταγραφή των λέξεων που βρίσκουν τα παιδιά σε πίνακα με κεντρική λέξη το χιόνι. Έπειτα κάθε παιδί ζωγραφίζει σε χαρτάκι post it μια σύνθετη λέξη και κολλάει τη ζωγραφιά του στον πίνακα των σύνθετων λέξεων που φτιάξαμε. Και μια έκπληξη! Το εικονόλεξο μας υπάρχει και σε τραγούδι! Τώρα που ξέρουμε να το διαβάζουμε, ας το ακούσουμε και ας το τραγουδήσουμε!

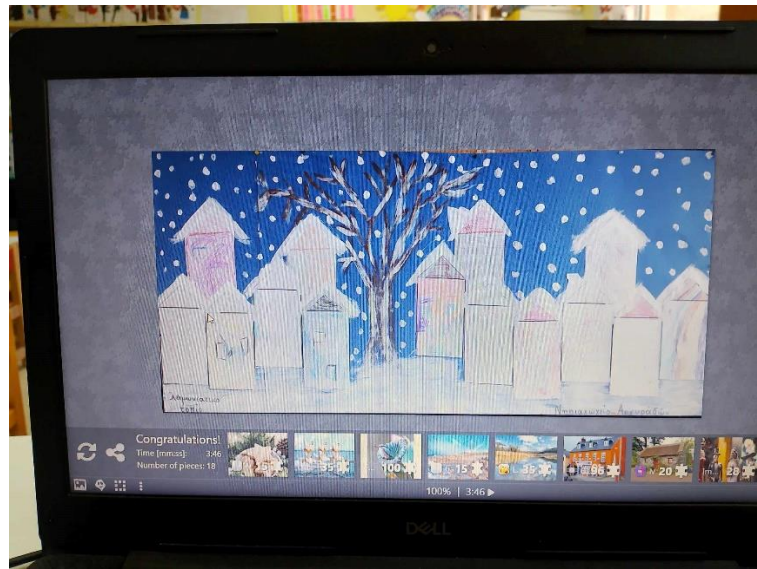
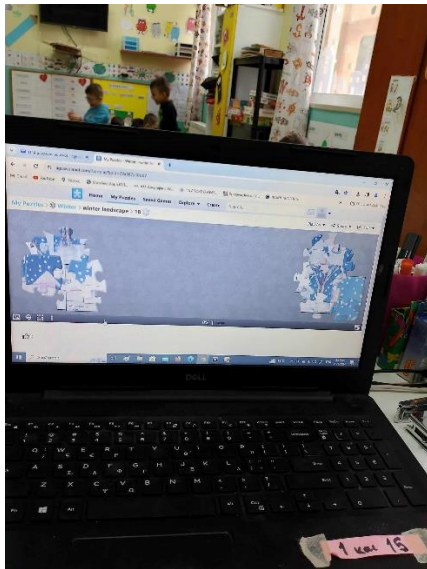

Γ΄ ΦΑΣΗ-ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ Η φύση τον Χειμώνα!

Δραστηριότητα 1: Στην ολομέλεια και χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο, δείχνουμε στα παιδιά πίνακες ζωγραφικής γνωστών ζωγράφων με θέμα τον χειμώνα. Ζητάμε από τα παιδιά να τους περιγράψουν. Τι χρώματα χρησιμοποιούν; Πώς αναπαριστούν τη φύση; Η νηπιαγωγός τους λέει μια ιστορία: Μια νεράιδα που αγαπάει πολύ τον χειμώνα μπήκε στο μουσείο και πήρε από κάθε πίνακα ένα κομμάτι! Οι φύλακες του μουσείου τα ζήτησαν πίσω αλλά ήταν πια όλα μπερδεμένα! Οι ζωγράφοι είναι σε απόγνωση και ζητούν τη βοήθειά μας! Μας έστειλαν τους πίνακες και τα κομμάτια και θέλουν να προσπαθήσουμε εμείς να βάλουμε κάθε κομμάτι στο σωστό πίνακα! Τα παιδιά χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει τέσσερις πίνακες ζωγραφικής και ψάχνει να βρει το κομμάτι που τους λείπει. Έπειτα, βρισκόμαστε στο κέντρο συζήτησης για να παρουσιάσει κάθε ομάδα τη δουλειά της, να εκφράσουν τον τρόπο με τον οποίο εργάστηκαν, τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν και πώς τα κατάφεραν. Τέλος, αποφασίζουμε να φτιάξουμε κι εμείς τον δικό μας πίνακα με ένα χιονισμένο τοπίο. Συζητούμε πώς το φανταζόμαστε, τι χρώματα θα χρειαστούμε και ξεκινάμε! Απλώνουμε χαρτί του μέτρου πάνω στο τραπέζι, δίνουμε στα παιδιά τα κατάλληλα υλικά και γίνονται μικροί ζωγράφοι! Ο πίνακας που θα φτιάξουν οι μικροί ζωγράφοι θα αποτελέσει το έναυσμα για να φτιάξουν τα παιδιά ένα ψηφιακό ruzzle.

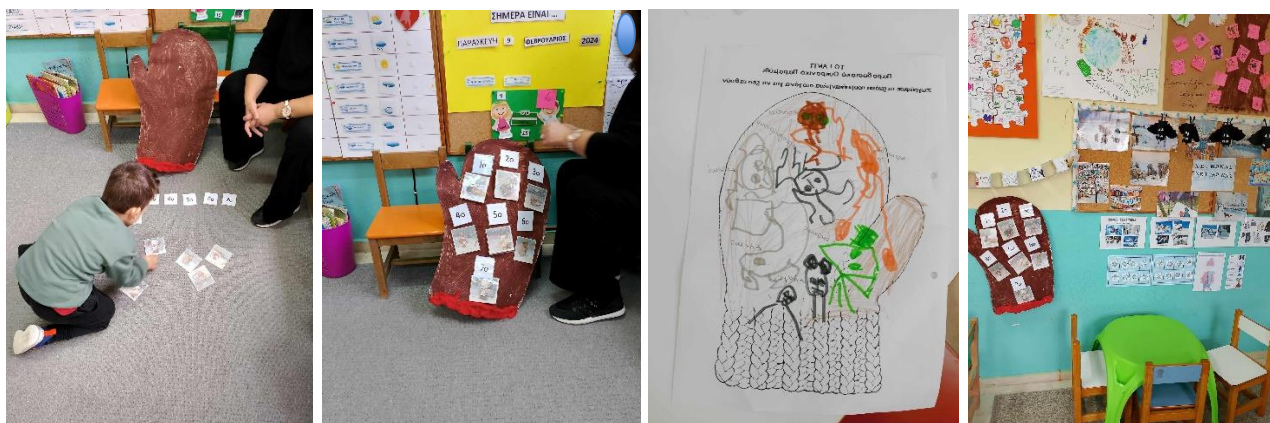

Σημείωση: Η δραστηριότητα ξεπέρασε τη μία διδακτική ώρα.

Δραστηριότητα 2: Ξεκινάμε διαβάζοντας το παραδοσιακό ουκρανικό παραμύθι “Το μαγικό γάντι”, δίνοντας έμφαση, όπως κάθε φορά, στη φορά ανάγνωσης των γραπτών κειμένων. Ακολούθως η νηπιαγωγός έχει ήδη ετοιμάσει την ιστορία σε εικόνες και ζητώντας να τις βάλουν στη σωστή χρονική σειρά, υποβοηθά με κατάλληλες ερωτήσεις τα παιδιά να κάνουν αναδιήγηση του παραμυθιού. Στη συνέχεια, τοποθετούμε καρτέλες με αριθμούς και ζητάμε από τα παιδιά να τοποθετήσουν τα ζωάκια κάτω από τους αριθμούς με τη σειρά που μπήκαν στο γάντι, προσέχοντας να χρησιμοποιούμε τα τακτικά αριθμητικά: πρώτος, δεύτερος, τρίτος κλπ. Ταυτόχρονα, τα παιδιά με τη βοήθεια της νηπιαγωγού φτιάχνουν ένα PowerPoint με τη σειρά που εμφανίζονται τα ζώα στην ιστορία. Έπειτα, παίζουμε ένα παιχνίδι μνήμης που περιλαμβάνει εικόνες των ζώων της ιστορίας με το όνομά τους. Η νηπιαγωγός γυρνάει ανάποδα τις κάρτες και ρωτάει πχ πού είναι ο λύκος; Τα παιδιά πρέπει να βρουν το ζευγάρι του λύκου. Το ίδιο γίνεται για όλα τα ζωάκια. Το παιχνίδι θα εμπλουτίσει το κέντρο μάθησης του χειμώνα. Τέλος, δίνουμε στα παιδιά μία ατομική εργασία, όπου σε ένα γάντι καλούνται να ζωγραφίσουν, όπως μπορούν, τα ζωάκια της ιστορίας.

Σημείωση : Η κατασκευή του γαντιού ήταν μια ιδέα των παιδιών, η οποία δεν υπήρχε στον αρχικό σχεδιασμό αλλά προσαρμόστηκε λόγω του μεγάλου ενθουσιασμού τους. Δεν πραγματοποιήθηκε το παιχνίδι μνήμης. Η δραστηριότητα ξεπέρασε την μία διδακτική ώρα.

Δ΄ ΦΑΣΗ-ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ Χειμωνοπαιχνιδίσματα!

Δραστηριότητα 1: Η νηπιαγωγός έχει ετοιμάσει κάρτες επιτραπέζιου παιχνιδιού για την εμπέδωση των σύνθετων λέξεων. Υπάρχει η βασική κάρτα "ΧΙΟΝΙ", οι λέξεις - κάρτες με μαύρο πλαίσιο που είναι το δεύτερο συνθετικό και οι κάρτες με κόκκινο πλαίσιο, οι οποίες είναι οι σύνθετες λέξεις που προκύπτουν από την ένωση της βασικής κάρτας "ΧΙΟΝΙ" με τις κάρτες λέξεις που έχουν μαύρο πλαίσιο. Κρατάμε πάντα ανοιχτή τη βασική κάρτα στο κέντρο, καλούμε τα παιδιά να ρίξουν το ζάρι και να περπατήσουν, σύμφωνα με τη ζαριά που θα φέρουν, στις καρτέλες με το μαύρο πλαίσιο. Όποια καρτέλα τους τύχει τη σηκώνουν και πρέπει να βρουν σε ποια κόκκινη καρτέλα σύνθετης λέξης αντιστοιχεί. Αποφασίζουμε να στολίσουμε την πόρτα της τάξης μας με τον αγαπημένο μας χιόνι και άνθρωπο, δηλαδή χιονάνθρωπο! Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες. Η μία αναλαμβάνει να ζωγραφίσει με τέμπρες το χιονάνθρωπο σε χαρτί του μέτρου και να τον διακοσμήσει και η άλλη ομάδα αναλαμβάνει να σχεδιάσει, να διακοσμήσει και να κόψει γάντια. Και οι δύο ομάδες μαζί συνθέτουν το έργο μας, που το ονομάζουμε "Κρύα χέρια....ζεστή καρδιά!".

Δραστηριότητα 2: Το κέντρο μάθησης του χειμώνα εμπλουτίζεται με ένα εικονόλεξο - ποίημα για τους 5 χιονάνθρωπους. Δείχνοντας η νηπιαγωγός τους αριθμούς και τα γράμματα, μαθαίνουμε το ποιηματάκι αφαιρώντας κάθε φορά ένα δαχτυλάκι (5 μικροί χιονάνθρωποι χοντροί, έπαιζαν κρυφτό πάνω στο βουνό, κρύφτηκε ο ένας πολύ μακριά, μείναν μόνο 4 στη μικρή πλαγιά.... 1 μικρός χιονάνθρωπος χοντρός, έμεινε ολομόναχος πάνω στο βουνό, φώναξε στους άλλους “Ελάτε παιδιά!”, βγήκαν απ’ τις κρυψώνες τους να παίξουνε ξανά!) Έπειτα, η νηπιαγωγός τοποθετεί στο χαλάκι αριθμούς από το 1 έως το 5 και μικρά χιονανθρωπάκια που έχει ετοιμάσει. Ζητάει από τα παιδιά να τοποθετήσουν κάτω από κάθε αριθμό τόσα χιονανθρωπάκια όσα λέει ο αριθμός. Κάνουν και το αντίστροφο, δηλαδή σε κάθε ομάδα από χιονανθρωπάκια πρέπει να αντιστοιχίσουν το σωστό αριθμό, αφού τα μετρήσουν. Στη συνέχεια, σε δύο μεγάλους χιονάνθρωπους, που τα παιδιά θα έχουν κόψει και θα έχουν συναρμολογήσει στις ελεύθερες δραστηριότητες, η νηπιαγωγός έχει σχηματίσει στις κοιλιές τους πολλά κυκλάκια, τα οποία στον έναν χιονάνθρωπο έχουν μέσα αριθμούς από 1 έως το 5 και στο δεύτερο χιονάνθρωπο έχουν κουκίδες από το 1

έως το 5. Έχουμε καρτέλες με αριθμούς από το 1 έως το 5 και καρτέλες με αντίστοιχες κουκίδες, τόσες όσες είναι τα παιδιά. Δίπλα υπάρχουν στρόγγυλα, άσπρα βαμβάκια, με τα οποία θα γεμίσουμε τις κοιλιές των χιονάνθρωπων μας. Η νηπιαγωγός έχει γυρισμένες ανάποδα τις καρτέλες, ώστε κάθε παιδί να επιλέξει τυχαία μία. Αν του τύχει καρτέλα - αριθμός πρέπει να βρει το κυκλάκι με τις αντίστοιχες κουκίδες. Αν του τύχει καρτέλα - κουκίδα πρέπει να βρει το κυκλάκι με τον αντίστοιχο αριθμό. Για βοήθεια ανατρέχουν στον πίνακα με αριθμούς και κουκίδες που υπάρχει ήδη στη γωνιά των μαθηματικών. Στο τέλος, παίζουμε διαδραστικά παιχνίδια στον υπολογιστή χρησιμοποιώντας το ποντίκι για να δώσουμε τις απαντήσεις μας!

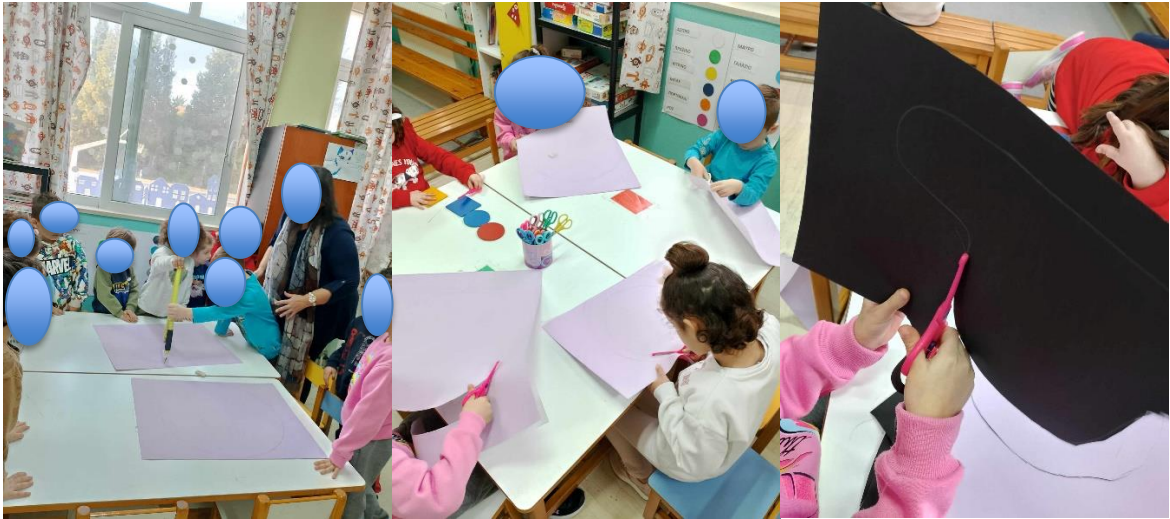
Σημείωση: Τελικά κρίθηκε πιο πρακτικό να χρησιμοποιήσουμε τις ίδιες τις καρτέλες για να "γεμίσουμε" τις κοιλιές τους και όχι τα βαμβάκια.

<https://wordwall.net/el/resource/7719725/%CF%87%CE%B9%CE%BF%CE%BD%CE%B1%CE%BD%CE%B8%CF%81%CF%89%CF%80%CE%BF%CF%83-%CF%80%CE%BF%CF%83%CE%BF%CF%85%CF%83-%CE%BA%CF%85%CE%BA%CE%BB%CE%BF%CF%85%CF%83-%CE%B5%CF%87%CE%B5%CE%B9-%CF%84%CE%BF-%CF%83%CF%89%CE%BC%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85>

<https://www.liveworksheets.com/w/el/mathimatika/569365>

Σημείωση: Οι χιονάνθρωποι έγιναν την ώρα της ελεύθερης απασχόλησης.

Ε΄ ΦΑΣΗ-ΕΚΤΙΜΗΣΗ Αντίο, κυρ Χειμώνα!

Δραστηριότητα 1: Καθώς βρισκόμαστε στην ολομέλεια, παρατηρούμε όλα όσα έχουμε αναρτήσει στην τάξη μας και κάνουμε μια αναδρομή σχετικά με τι ασχοληθήκαμε όλο αυτό το διάστημα. Ταυτόχρονα, ενημερώνουμε τον πίνακα KWLH στις στήλες L (τι τελικά μάθαμε) και H (πώς το μάθαμε). Συμφωνούμε ότι όλο το υλικό του χειμώνα θα παραμείνει στο κέντρο μάθησης της γλώσσας και των μαθηματικών, ώστε τα παιδιά να ανατρέχουν και να παίζουν στις ελεύθερες δραστηριότητες. Συγκεντρώνουμε όλες τις εργασίες που κάναμε και αποφασίζουμε ποιες θα αναρτήσουμε στην ιστοσελίδα του Νηπιαγωγείου μας. Αυτές που θα επιλέξουν τα παιδιά τις χρησιμοποιούμε για να παρουσιάσουμε τη θεματική μας στην Α΄ τάξη του Δημοτικού.

Συζητάμε τις εντυπώσεις μας για το χειμώνα, βλέπουμε τον κύκλο των εποχών και παρατηρούμε ότι σε λίγες μέρες θα αποχαιρετήσουμε τον Φεβρουάριο και μαζί του την εποχή του χειμώνα! Τον αποχαιρετούμε ρυθμικά “Γεια σου, χειμώνα! Γεια σου, γεια!” (μια μελωδία που χρησιμοποιούμε καθημερινά στο νηπιαγωγείο μας όταν αποχαιρετούν τα παιδιά του ολόημερου τμήματος εκείνα που αποχωρούν από το πρωινό τμήμα) και δίνουμε ραντεβού για την επόμενη χρονιά. Το συγκεκριμένο διδακτικό σενάριο ολοκληρώνεται με ατομικό φύλλο αυτοαξιολόγησης, όπου τα παιδιά θα αξιολογήσουν όλες τις εκπαιδευτικές δράσεις στις οποίες συμμετείχαν.

Ακολουθούν ενδεικτικές φωτογραφίες από τα παιχνίδια των παιδιών κατά την ώρα της ελεύθερης απασχόλησης.

Βιβλιογραφία

Πεντέρη, Ε., Χλαπάνα, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλιππίδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2021). Οδηγός νηπιαγωγού - Υποστηρικτικό υλικό. Πυξίδα: Θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο-Διδακτικοί σχεδιασμοί. Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» του ΙΕΠ με MIS 5035542

Πεντέρη, Ε., Χλαπάνα, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλιππίδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2021). Πρόγραμμα Σπουδών Προσχολικής Εκπαίδευσης-Νηπιαγωγείου. Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542

Ψηφιακές πηγές

Ζαχαρία, Μ., 2020. Τα ρούχα του Χειμώνα. Περί νηπιαγωγών <https://online.fliphtml5.com/wufxb/mfrr/>

Παραδοσιακό ουκρανικό παραμύθι, 1951. Το μαγικό γάντι. <https://www.paramithoupoli.gr/wp-content/uploads/2020/11/%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%91%CE%9C%CE%A5%CE%98%CE%99-%CE%A4%CE%9F-%CE%9C%CE%91%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F-%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%A4%CE%99.pdf>

<https://wordwall.net/el/resource/7469994/%CF%87%CE%B5%CE%B9%CE%BC%CF%89%CE%BD%CE%B1%CF%83>

(<https://wordwall.net/el/resource/7469994/%CF%87%CE%B5%CE%B9%CE%BC%CF%89%CE%BD%CE%B1%CF%83>).

<https://www.liveworksheets.com/node/6285996>

<https://www.liveworksheets.com/w/el/mathimatika/559148>

<https://wordwall.net/el/resource/7719725/%CF%87%CE%B9%CE%BF%CE%BD%CE%B1%CE%BD%CE%B8%CF%81%CF%89%CF%80%CE%BF%CF%83-%CF%80%CE%BF%CF%83%CE%BF%CF%85%CF%83-%CE%BA%CF%85%CE%BA%CE%BB%CE%BF%CF%85%CF%83-%CE%B5%CF%87%CE%B5%CE%B9-%CF%84%CE%BF-%CF%83%CF%89%CE%BC%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85>

<https://www.liveworksheets.com/w/el/mathimatika/569365>